

**Regulamin Sądu Arbitrażowego
przy Regionalnej Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach**

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Sąd Arbitrażowy przy Regionalnej Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach jest samodzielną jednostką organizacyjną.
2. Sąd Arbitrażowy przy Regionalnej Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach, zwany dalej Sądem Arbitrażowym lub Sądem, jest Stałym Sądem Polubownym.

§ 2

Sąd Arbitrażowy składa się z Prezesa, Wiceprezesa, Sekretarza oraz z co najmniej 15 arbitrów.

§ 3

Pracami Sądu Arbitrażowego kieruje Prezes, a w przypadku jego nieobecności Wiceprezes. Prezes podejmuje wszystkie czynności konieczne do wykonania zadań tego Sądu, reprezentuje go na zewnątrz. Do zadań Prezesa należy nadzór nad pracą Sekretarza. Prezes Sądu powinien posiadać wyższe wykształcenie prawnicze. Prezes pełni też funkcję arbitra.

§ 4

Sekretarz podlega Prezesowi i wykonuje wyznaczone przez niego zadania, a przede wszystkim odpowiada za przestrzeganie terminów, prawidłowość doręczeń, obsługę biurową i protokołowanie posiedzeń, pobieranie opłat oraz przechowywanie akt i innej dokumentacji.

Zapis na Sąd

§ 5

1. Poddanie sporu pod rozstrzygnięcie Sądu Arbitrażowego wymaga pisemnej umowy stron ze wskazaniem w niej przedmiotu sporu lub stosunku prawnego, z którego spór wyniknął lub może wyniknąć.
2. Nadto zapis na Sąd Arbitrażowy może być dokonany, przez:
 - a) wymianę między stronami pism lub oświadczeń złożonych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które pozwalają utrwalić ich treść,
 - b) powołanie się w pisemnej umowie na dokument zawierający postanowienia o poddaniu sporu pod rozstrzygnięcie Sądu Arbitrażowego, a powołanie jest, tego rodzaju, że czyni zapis częścią składową umowy.

§ 6

1. Zapis na Sąd w umowie (statucie) spółki lub w statucie spółdzielni albo stowarzyszenia dotyczący sporów ze stosunku spółki, członkostwa w spółdzielni lub stowarzyszenia wiąże spółkę i jej wspólników oraz spółdzielnię czy stowarzyszenie oraz ich członków.
2. Zapis na Sąd Arbitrażowy obejmujący spory z zakresu prawa może być sporządzony dopiero po powstaniu sporu i wymaga zachowania formy pisemnej.

§ 7

Sąd Arbitrażowy rozstrzyga spory o prawa majątkowe oraz spory o prawa nie majątkowe, które mogą być przedmiotem ugody przed sądem powszechnym za wyjątkiem spraw o alimenty chyba, że przepis szczególny stanowi inaczej.

Właściwości i miejsce postępowania

§ 8

Zespół orzekający ma kompetencje do orzekania o właściwościach Sądu w tym o istnieniu zapisu na Sąd, jego ważności albo skuteczności.

§ 9

W przypadku braku właściwości Sądu może być podlega nie później niż w odpowiedzi na pozew. O odrzuceniu pozwu Sąd rozstrzyga postanowieniem.

§ 10

Zarzut braku właściwości Sądu może podniesiony nie później niż w odpowiedzi na pozew. Oddalenie zarzutu następuje postanowieniem.

§ 11

1. Miejscem postępowania Sądu Arbitrażowego przy Regionalnej Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gliwicach jest miasto Gliwice.
2. Na wniosek jednej ze stron Zespół orzekający może wyznaczyć inną miejscowość jako miejsce postępowania jeżeli jest to wskazane na okoliczność sprawy lub przyspieszy postępowanie.

Zasady postępowania

§ 12

1. Sąd orzeka według prawa właściwego dla danego stosunku.
2. Sąd może orzekać według ogólnych zasad prawa lub zasad słuszności, jeżeli strony go wyraźnie do tego upoważniły.
3. W każdym jednak przypadku Sąd bierze pod uwagę postanowienia umowy oraz ustalone zwyczaje mające zastosowanie do danego stosunku prawnego.

§ 13

W postępowaniu przed Sądem strony są traktowane równouprawnienie. Każda ze stron ma prawo do wysłuchania i przedstawienia swoich twierdzeń oraz dowodów na ich poparcie.

§ 14

1. Sąd stosując postanowienia niniejszego Regulaminu uwzględnia uzgodnione przez strony zasady postępowania o ile nie są sprzeczne z postanowieniami Regulaminu.
2. Sąd Arbitrażowy nie jest związany przepisami o postępowaniu przed sądem powszechnym.
3. Przy ustalaniu wartości przedmiotu sporu Sąd stosuje zasady podane w art. 19 do art. 26 kodeksu postępowania cywilnego.

§ 15

1. Strony mogą uzgodnić, w którym z poniższych języków będzie prowadzone postępowanie. Jeżeli strony nie wskażą języka, postępowania będzie prowadzone w języku polskim.
2. Postępowanie może być prowadzone w języku: polskim, niemieckim, rosyjskim i francuskim.
3. Wybór języka oznacza, że zarówno pisma procesowe oraz orzeczenia sporządzone będą w języku polskim oraz w języku wybranym przez strony. Rozprawa toczyć się będzie z udziałem tłumacza przysięgłego.
4. Koszty uczestnictwa tłumacza na rozprawie oraz tłumaczenia dokumentów ponoszą strony według zasad określonych przez Prezesa Sądu.

Doręczenia

§ 16

1. Do doręczeń przed Sądem Arbitrażowym stosuje się następujące zasady:
 - a) pismo uważa się za doręczone, gdy zostało adresatowi wręczone osobiście albo dostarczone do jego siedziby albo jego zwykłego pobytu lub na wskazany przez niego adres pocztowy;
 - b) jeżeli adresat jest przedsiębiorcą wpisanym do właściwego rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru, pismo uważa się za doręczone gdy doszło na adres wskazany w rejestrze chyba, że strona podała inny adres doręczeń;
 - c) jeżeli żadnego z miejsc wymienionych w punktach poprzednich nie można ustalić pomimo dołożenia należytej staranności pismo uważa się za doręczone jeżeli zostało wysłane do ostatniego znanego miejsca siedziby albo ostatniego znanego miejsca zwykłego pobytu adresata; w takim wypadku pismo uważa się za doręczone w ostatnim dniu okresu, w którym przesyłka mogła zostać odebrana przez adresata.
2. Korespondencję niepodjętą lub nieprzyjętą z jakichkolwiek przyczyn pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

Wyłączenie możliwości podniesienia zarzutów

§ 17

Jeżeli w postępowaniu przed Sądem Arbitrażowym uchybiono zasadom Regulaminu, strona która o powyższym uchybieniu wiedziała, nie może ponieść zarzutu takiego uchybienia przed Sądem ani też powołać się na takie uchybienie w skardze o uchylenie wyroku Sądu Arbitrażowego, jeżeli nie podniosła zarzutu w ciągu 3 dni od stwierdzenia uchybienia. Wskazanie uchybienia winno nastąpić do protokołu rozprawy lub pisemnie.

Wyłączanie odpowiedzialności

§ 18

1. Wyłącza się odpowiedzialność stron za wynagrodzenia i wydatki arbitrów.
2. Sąd, Arbiter, RIPH w Gliwicach oraz jej pracownicy nie ponoszą odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie działań lub zaniechań w związku z toczącym się postępowaniem.

Arbitrzy

§ 19

1. Arbitrem może być osoba fizyczna, która ukończyła 30lat posiadająca zdolność do czynności prawnych.
2. Arbitrem nie może być sędzia państwowy. Nie dotyczy to sędziów w stanie spoczynku.
3. Arbitr jest bezstronny i niezależny, pełni funkcję według najlepszej wiedzy i umiejętności.
4. Osoba powołana na Arbitra powinna niezwłocznie ujawnić wszystkie okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jej bezstronności lub niezależności.

§ 20

1. Powód może w pozwie wybrać arbitra do składu orzekającego w sprawie. Wybór ogranicza się do listy arbitrów Sądu.
2. Pozwany wraz z odpowiedzią na pozew może wskazać arbitra do zespołu orzekającego.
3. Sekretarz Sądu wysyła stronom listę arbitrów prowadzoną przez Sąd wyznaczając im termin 14 dniowy na wyznaczenie arbitra.
4. Jeżeli w terminie wyznaczonym strony nie wybiorą arbitra, arbitra wyznacza Prezes Sądu, który też wyznacza superarbitra.
5. Arbitrzy wyznaczeni przez strony wybierają superarbitra w terminie 7 dni, a jeżeli tego nie uczynią wyznacza go Prezes Sądu.
6. Arbitrzy wyznaczeni przez strony nie są reprezentantami ich interesów.

§ 21

1. Arbitr powinien ujawnić Prezesowi Sądu okoliczności, które mogłyby wzbudzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności. O braku okoliczności wyłączających arbitra zapewnia oświadczeniem złożonym Sekretarzowi Sądu.
2. Strona może żądać wyłączenia arbitra ze względu na uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności. O wyłączenie arbitra strona zwraca się do Prezesa Sądu za pośrednictwem Sekretarza.
3. Wniosek o wyłączenie arbitra strona winna złożyć w terminie 14 dni od powzięcia wiadomości o podstawach jego wyłączenia. Po upływie tego terminu uważa się, że strona zrzekła się uprawnienia do żądania wyłączenia arbitra.
4. Sekretarz Sądu przekazuje wniosek strony o wyłączenie arbitra drugiej stronie, arbitrowi którego wniosek dotyczy oraz pozostałym arbitrom wyznaczonym do rozpoznania sprawy z wezwaniem o ustosunkowanie się do jego treści w terminie wyznaczonym przez Sekretarza Sądu.
5. Prezes Sądu rozstrzyga w przedmiocie wniosku w formie postanowienia. Postanowienie nie wymaga uzasadnienia.

§ 22

1. Zmiana arbitra następuje w przypadku jego śmierci, utraty zdolności do czynności prawnych, ustąpienia, wyłączenia oraz w przypadku postanowienia Prezesa Sądu, że arbitr nie wykonuje swojej funkcji w sposób należyty.
2. Arbitra zastępczego (nowego arbitra) powołuje Prezes Sądu.
3. powtórzeniu z udziałem nowego arbitra części lub całości postępowania decyduje zespół orzekający.

§ 23

Strony mogą w każdym czasie złożyć zgodne oświadczenie na piśmie o odwołaniu każdego z arbitrów. W miejsce odwołanego arbitra Prezes Sądu powołuje arbitra zastępczego.

§ 24

1. Zespół orzekający składa się z trzech arbitrów, z których jeden, jako superarbitr, przewodniczy sprawie. Przynajmniej jeden z arbitrów powinien mieć wykształcenie prawnicze.
2. Spór może być rozstrzygnięty przez jednego arbitra w przypadku gdy:
 - a) żadna ze stron nie wyznaczyła arbitra;
 - b) wartość przedmiotu roszczenia nie przekracza kwoty 5.000 zł i jest udowodnione w całości dołączonymi do pozwu dokumentami w sposób nie budzący wątpliwości,
 - c) pozwany nie założył odpowiedzi na pozew, lub uznał w całości powództwo.
3. W przypadkach określonych w ust. 2 wyrok może być wydany bez przeprowadzania rozprawy.

Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym

§ 25

1. Wszczęcie sprawy następuje przez wniesienie pozwu do Sądu Arbitrażowego.
2. Pozew powinien zawierać:
 - a) oznaczenie stron z podaniem ich siedziby (miejsca zamieszkania);
 - b) dokładne określenie żądania wraz z jego uzasadnieniem oraz powołanie dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności;
 - c) oznaczenie wartości przedmiotu sporu;
 - d) wskazanie podstaw właściwości Sądu Arbitrażowego (zapis na Sąd Arbitrażowy);
 - e) podpis osoby wnoszącej.
3. Pozew może wskazywać arbitra wyznaczonego przez stronę.

§ 26

Pozew i inne pisma procesowe wnoszone są do Sądu Arbitrażowego wraz z liczbą kopii w ilości podmiotów uczestniczących w sporze, a nadto jeden dla Sądu. Dokumenty będące dowodami w sprawie mogą być załączone w kserokopiach uwierzytelnionych za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika procesowego strony lub inną osobę określoną co do imienia i nazwiska, stanowiska. Sąd Arbitrażowy może zobowiązać stronę do okazania oryginału dokumentu.

§ 27

1. Sekretarz Sądu wzywa stronę powodową aby w terminie 7 dni uiściła opłatę arbitrażową zgodnie z Taryfą opłat oraz uzupełniła pozew jeśli jego treść nie odpowiada § 25.
2. W razie nie uzupełnienia pozwu lub nie uiszczenia opłaty arbitrażowej w całości w terminie, pozew podlega zwrotowi.
3. W braku wskazania arbitra w pozwie, Sekretarz Sądu wzywa stronę powodową do wyznaczenia arbitra.
4. Jeżeli strona powoda cofnie pozew przed doręczeniem go stronie przeciwnej Prezes Sądu umarza postępowanie.
5. Zespół orzekający może na posiedzeniu niejawnym sprawdzić wartość przedmiotu sporu. Postanowienia ustępu 1 i 2 stosują się odpowiednio.

§ 28

Po uiszczeniu opłaty arbitrażowej, Sekretarz Sądu doręcza stronie przeciwnej pozew wraz z Regulaminem Sądu Arbitrażowego i listą arbitrów oraz wzywa ją by w terminie 14 dni wniosła odpowiedź na pozew oraz wyznaczyła arbitra do zespołu orzekającego.

§ 29

1. Do odpowiedzi na pozew strona może dołączyć dokumenty, jakie uzna za stosowne. W sprawach rozpoznawanych na rozprawie pozwany może wskazać inne niż z dokumentów środki dowodowe.
2. Jeżeli pozwany nie wniesie odpowiedzi na pozew, Sąd Arbitrażowy prowadzi postępowanie. Brak odpowiedzi na pozew nie może być uznany za przyznanie faktów przytoczonych w pozwie.

§ 30

1. W związku z postępowaniem przed Sądem Arbitrażowym, na wniosek strony, która uprawdopodobniła dochodzone roszczenie, Sąd może postanowić o zastosowaniu takiego tymczasowego środka zabezpieczającego, jaki uzna ze względu na przedmiot sporu.
2. Wydając takie postanowienie Sąd może uzależnić jego wykonalność od założenia przez stronę stosownego zabezpieczenia.
3. Na wniosek strony Sąd może zmienić lub uchylić postanowienia o zastosowaniu tymczasowego środka zabezpieczającego.
4. Postanowienie Sądu Arbitrażowego o zastosowaniu tymczasowego środka zabezpieczającego podlega wykonaniu po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd powszechny.

§ 31

1. Powództwo wzajemne może być zgłoszone najpóźniej w odpowiedzi na pozew, jeżeli roszczenie wzajemne jest w związku z roszczeniem powoda lub nadaje się do potrącenia, a jego rozpoznanie należy do właściwości Sądu.
2. Przepisy Regulaminu dotyczące pozwu stosuje się odpowiednio do pozwu wzajemnego.

§ 32

Interwencja główna i uboczna jest dopuszczalna o ile interwenienci przystąpią do zapisu na Sąd Arbitrażowy.

§ 33

Sąd może zawiesić postępowanie na wniosek stron lub w uzasadnionych przypadkach z urzędu. Na wniosek stron lub po ustaniu przesłanek uzasadniających zawieszenie Sąd podejmie zawieszony postępowanie.

§ 34

1. Sąd umorzy postępowanie gdy:
 - a) strony zawarły ugodę przed Sądem;
 - b) powód cofnął pozew, chyba że pozwany się temu sprzeciwił, a Sąd uznał, że ma on uzasadniony interes w ostatecznym rozstrzygnięciu sporu;
 - c) stwierdzi, że dalsze prowadzenie postępowania stało się z innej przyczyny zbędne lub niemożliwe.

-
2. Sąd umorzy postępowanie zawieszone na wniosek stron jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie zostanie złożony w ciągu roku od daty wydania postanowienia o zawieszeniu.
 3. Sąd umarza postępowanie postanowieniem.

§ 35

1. Rozprawy nie są publiczne.
2. O miejscu i terminie rozprawy zawiadamia Sekretarz Sądu.
3. Rozprawie przewodniczy superarbiter.
4. Jeżeli sprawa jest rozpatrywana w składzie jednoosobowym, jednemu arbitrowi przysługują uprawnienia superarbitra.

§ 36

1. Sąd Arbitrażowy przeprowadza dowody z przesłuchania świadków, z dokumentów, oględzin, a także inne konieczne dowody.
2. W przypadkach uzasadnionych, wymagających wiadomości specjalistycznych za zgodą stron Sąd może przeprowadzić dowód z opinii biegłego lub biegłych.
3. Strony mają możliwość przedstawiania zarówno w sferze prawnej jak i faktycznej tego co uważają za właściwe i niezbędne do obrony swoich praw, na zasadzie pełnej równości.
4. Zespół orzekający ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie zebranego materiału.

§ 37

1. Rozprawy są protokołowane. Protokół podpisuje superarbiter i protokolant. Protokolanta wyznacza Sekretarz Sądu.
2. Przebieg rozprawy może być za zgodą stron utrwalony również za pomocą aparatury dźwiękowej.
3. Strony i ich pełnomocnicy mają prawo przeglądać akta. Na wniosek strony Sąd wyda im odpisy lub kserokopię z akt. Strona obowiązana jest uiścić opłatę za sporządzoną kopię lub odpis zgodnie z Taryfą opłat.

§ 38

1. W każdym stadium postępowania istnieje możliwość zawarcia ugody.
2. Osnowa ugody zostaje wciągnięta do protokołu i podpisana przez strony.
3. Na wniosek stron Sąd może nadać ugodzie formę wyroku.
4. W razie zawarcia ugody Sąd zwraca 25% uiszczonyj opłaty.

§ 39

1. Superarbiter zamyka rozprawę, gdy Zespół orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną lub gdy uzna że strony miały możliwość przedstawienia okoliczności, które uważały za istotne dla obrony swych spraw.
2. Rozprawa może być ponownie otwarta, jeżeli przed wydaniem wyroku Zespół orzekający uzna to za konieczne.

§ 40

1. Narada i głosowanie odbywa się bez udziału stron.
2. Orzeczenia zapadają większością głosów.
3. Arbiter, który głosował przeciwko stanowisku większości, może na wyroku przy swoim podpisie zaznaczyć, że zgłosił zdanie odrębne.

-
4. Uzasadnienie zdania odrębnego winno być sporządzone w terminie dwóch tygodni od dnia sporządzenia uzasadnienia wyroku i dołączone do akt sprawy.

§ 41

1. Wyrok Sądu jest ostateczny i wiążący dla stron.
2. Strona może wnosić do sądu powszechnego skargę o uchylenie wyroku z powodów podanych w art. 1206 kodeksu postępowania cywilnego.
3. Wyrok wydaje się w dniu zamknięcia rozprawy.
4. Sąd może odroczyć wydanie wyroku na okres nie dłuższy niż 14 dni.

§ 42

1. Wyrok sporządzony jest na piśmie i podpisany przez arbitrow, którzy go wydali. Jeżeli wyrok jest wydawany przez skład trzyosobowy wystarczą podpisy dwóch arbitrow z podaniem przyczyny braku podpisu trzeciego arbitra.
2. Sąd nie ogłasza wyroku.
3. Wyrok Sądu Arbitrażowego powinien:
 - a) zawierać motywy rozstrzygnięcia;
 - b) wskazywać zapis na Sąd, na podstawie którego wydano wyrok;
 - c) zawierać oznaczenie stron i arbitrow;
 - d) określać datę i miejsce jego wydania;
 - e) zawierać orzeczenie o kosztach procesu w tym kosztach zastępstwa procesowego stosownie do nakładu pracy pełnomocnika.
4. Wyrok Sądu Arbitrażowego oraz jego odpisy doręczane stronom powinny być opatrzone podpisem Prezesa Sądu (Wiceprezesa) i Sekretarza oraz okrągłą pieczęcią Sądu.

§ 43

1. Wyrok Sądu wysyłany jest stronom listem poleconym za zwrotnym poświadczeniem odbioru.
2. Wysłanie wyroku następuje po opłaceniu przez strony wszystkich należności sądowych.

§ 44

Sąd Arbitrażowy nie wydaje wyroków wstępnych ani częściowych.

§ 45

1. W terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wyroku:
 - a) każda ze stron może, po zawiadomieniu drugiej strony, zwrócić się do Sądu o sprostowanie w tekście wyroku niedokładności, błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych pomyłek;
 - b) każda ze stron może po zawiadomieniu drugiej strony, zwrócić się do Sądu o rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści wyroku.
2. Jeżeli Sąd uzna wniosek za uzasadniony dokonuje sprostowania lub wykładni wyroku w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku. Wykładnia stanowi integralną część wyroku.
3. W terminie miesiąca od dnia wydania wyroku Sąd może z urzędu sprostować błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste pomyłki. O dokonanym sprostowaniu Sąd powiadamia strony.

§ 46

Każda ze stron, po zawiadomieniu drugiej strony może zwrócić się do Sądu w terminie miesiąca od dnia otrzymania wyroku z wnioskiem o jego uzupełnienie, co do żądań zgłoszonych w postępowaniu, o których Sąd nie orzekł w wyroku. Po rozpatrzeniu wniosku Sąd wydaje wyrok uzupełniający w terminie do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku.

§ 47

Prezes Sadu Arbitrażowego może przedłużyć termin do złożenia wniosku o sprostowanie, wykładnię lub wydanie wyroku uzupełniającego, jeżeli uzna to za konieczne.

§ 48

Orzeczenia, o których mowa w §47 zapadają w formie wyroku.

§ 49

1. Koszty procesu obejmują również wydatki.
2. Wydatki arbitrażowe to koszty związane z czynnościami sądowymi w toku postępowania takie jak: koszty opinii biegłych, koszty wezwania świadków lub biegłych, koszty tłumaczy, koszty tłumaczenia dokumentów, koszty podróży i inne koszty poniesione przez arbitrów i inne niezbędne wydatki.
3. Strona, która nie wniosła o podjęcie czynności związanej z wydatkami, obowiązana jest do na wezwanie Sądu, do uiszczenia ustalonej przez Sąd kwoty.
4. Nie wypłacenie przez stronę w wyznaczonym przez Sąd terminie i wysokości kwoty na poczet wydatku oznacza cofnięcie przez stronę wniosku dowodowego lub rezygnację z czynności.
5. Strona przegrywająca obowiązana jest zwrócić wydatki poniesione przez drugą stronę.

§ 50

Strony, które dokonały zapisów na Sąd Arbitrażowy, zobowiązane są do dobrowolnego wykonania wyroku tego Sądu.

§ 51

Sąd Arbitrażowy przechowuje akta rozpatrywanych spraw. Akta przechowuje się przez 20 lat.